

Statskonsulenternes Indberetninger for Aaret 1938.

VII.

Beretning fra Statskonsulent Aug. Kjær.

Som allerede berørt i min Beretning for 1937 havde et Sygehusophold med efterfølgende Rekonvalescens i sidste Kvartal af 1936 bevirket, at en Del Arbejde i 1937 maatte udsættes til det efterfølgende Aar. Imidlertid var der netop dette Aar adskilligt ud over det sædvanlige, der stillede Krav til min Arbejdsevne, hvorfor Resultatet blev, at 1938 har været det Aar, der i min Virketid har stillet de største Krav til min Arbejdsevne, ja, nu, hvor dette skrives, føler jeg, at de har været større end godt var for mig.

Idet jeg forøvrigt henviser til min Artikel »Hestene i 1938« i Tidsskrift for Landøkonomi 1939, Hæfte 11, skal jeg, hvad Arbejdet angaar, anføre, at jeg i Februar og Marts Maaned som sædvanlig har været stærkt optaget af Kaaringerne for Hingste og Hopper af jydsk Race. Hvad Hingstekaaringerne angaar, da blev de som sædvanlig afholdt rundt om i alle Landsdele undtagen Bornholm, og med god Tilslutning. For Jyllands Vedkommende antog Kaaringerne paa Grund af De samvirkende jydsk Hesteavlforeningers 50 Aars Jubilæum en særlig Form, idet alle de paa de enkelte Kaaringspladser udpegede Hingste skulde møde frem til en Fælleskaaring i Aarhus for at erholde Prædikaten »Kaaret«. Da jeg i min Artikel indgaaende har omtalt Jubilæumskaaringens saglige Side, skal jeg ikke komme nærmere ind herpaa.

Angaaende Kaaringen af Hopper har jeg desværre ikke været i Stand til at lede disse i det Omfang, som jeg gerne vilde, og jeg har saaledes maattet sige nej til adskillige Foreninger, idet der netop paa samme Tid blev lagt stærkt Beslag paa mig, saa jeg i Foraaret har ledet færre Hoppekaaringer end sædvanlig, men til Gengæld har Tilslutningen til disse været forholdsvis god.

Naar jeg ikke i højere Grad end Tilfældet blev kunde lede Hoppekaaringer i 1938 skyldes det, at Udtagelsen af jydsk Hingste og Hopper til Udstillingen paa Bellahøj beslaglagde overordentlig megen Tid, idet jeg mellem 1. Februar og 1. Maj besaa adskillige af de Dyr, der eventuelt skulde udstilles, 2 à 3 Gange. Jeg var klar over, at det særligt for de unge Dyrs Vedkommende gjaldt om at følge og saavidt mulig lede deres Udvikling saaledes, at man den

Dag, der skulde gives endelig Besked om, hvilke Dyr der skulde repræsentere Racen, var nogenlunde klar over, at det var de rigtige, der var udpeget, og ikke noget tilfældigt. At det Tremands-Udvalg, hvoraf jeg var den ene, slap godt fra Arbejdet, har jeg tit faaet at høre, men jeg skal ikke nægte, at jeg bagefter var klar over, at vi kunde have gjort det endnu bedre, men paa en enkelt absolut Fejltagelse nær skyldtes det, at man ikke havde givet os Underretning om, hvor de stod.

Tillige maatte jeg udarbejde Manuskript til Kataloget for den jydsk Hesteafdeling paa Bellahøj, og at dette Skue medførte et betydeligt Arbejde for mig som Udvalgsmedlem, Dommer o. s. v. er givet, og ikke mindst medførte Stambogsføringen for Heste af jydsk Race's Deltagelse i Udstillingen for Husdyrbrug et betydeligt Arbejde for mig; thi selv om Tavlerne blev udført andetsteds, var det mig, der havde skrevet Manuskriptet og ligeledes fremskaffet Grundlaget for og tilrettelagt den Oversigt over den jydsk Hesteraces Udvikling, som den Række af Billeder af Matadorer fra Constantin's Dage og op til Nutiden bragte Bud om. I Beretningen om Landbrugsudstillingen paa Bellahøj har jeg behandlet Kapitlet »De svære Heste«.

Som i tidligere Aar har jeg overværet et stort Antal Dyrskuer. Imidlertid lagde Mund- og Klovesygen efter Bellahøjskuet Hindringer i Vejen for Afholdelse af Dyrskuer paa Øerne, og da Sygdom forhindrede mig i at varetage mine Funktioner ved Ungskuet i Brønderslev, blev mine Dyrskuebesøg i Hovedsagen indsnævrede til Landboforeningernes Skuer i Jylland, og ved flere af disse har jeg foretaget Demonstrationer af en Del af de præmierede Dyr og holdt Foredrag. Det er en Side af Dyrskuevirksomheden, som adskillige Landboforeninger gennem adskillige Aar har gennemført, og som flere og flere tager op. Jeg skal ikke nægte, at jeg har været stærkt interesseret for denne Opgave, og jeg beklager, at jeg ikke i Aarets Løb har kunnet være til Raadighed for Landboforeningerne i det Omfang, der ønskedes, og jeg har for tit maattet sige nej, fordi jeg var optaget andetsteds.

Som i tidligere Aar og siden 1911 har jeg været Medlem af det Udvalg, der bedømmer Afstamningen for de til Ungskuet anmeldte Hingste, og siden 1924, hvor en saadan Bedømmelse iværksattes for de til de jydsk Hingstekaaringer anmeldte Hingste, har jeg været Medlem af dette Udvalg. Selv om maaske een og anden er af den Opfattelse, at det ikke kan være saa vanskeligt at se paa en Stamtavle og give den en Karakter, saa kræves der virkelig indgaaende Undersøgelser og størst mulig Klarhed, ikke alene over Ophavets Anerkendelse, men ogsaa over deres hidtil viste Avlsverdi, om Arbejdet skal have nogen Betydning, hvorfor man maa

have skaffet sig Midlerne hertil og forstaa at anvende dem. For mit Vedkommende har det aarligt krævet adskillige Dages intensivt Arbejde, før jeg kunde samles med Udvalget til nærmere Drøftelse.

Som sædvanlig har jeg deltaget i en Række Møder og Forhandlinger, saaledes det aarlige Møde for Statskonsulenter i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab, Møde for Tilrettelægning af Konsulentmøderne, ligesom jeg har deltaget i disse og ledet Husdyrbrugssektionens samt det fælles Sektionsmøde den første Dag. Desuden har jeg deltaget i de 4 provinsielle Landboforeningers Delegeretmøder, Foreningen af jydsk Landboforeningers Husdyrudvalgsmøder, Bestyrelses- og Repræsentantmøder indenfor de provinsielle Sammenslutninger af Hesteavlforeninger for Heste af jydsk Race, Forhandlinger med Landbrugsraadet, foruden at jeg, saa vidt jeg formaaede, har bistaaet Organisationer og Private med Raad og Daad, hvor det har været ønsket.

At jeg i 1938 holdt færre Foredrag end Aaret forud var ganske naturligt som Følge af, at jeg paa anden Maade var saa stærkt optaget, men desuagtet har jeg afholdt 42 Foredrag, og i Aarets Løb har jeg helt eller delvis været borte fra mit Hjem i 143 Dage mod 118 i 1937 og 132 Dage i 1936.

Har der saaledes ved udendørs Virksomhed været lagt stærkt Beslag paa mig, har det ikke været mindre for den Dels Vedkommende, der kan betegnes som Hjemmearbejde, og hvoraf allerede en Del er omtalt. Min Brevveksling med Institutioner og Private har som sædvanlig været ret betydelig, men med Hensyn til Hjemmearbejdet er det Stambogsføringen for Heste af jydsk Race, der beslaglægger al den Tid, jeg kan faa til overs, og da Tilslutningen til Stambogsføringen har været stigende, og da en større Del af de anmeldte Hopper nu i Forhold til tidligere kræver betydeligt Arbejde med Hensyn til Kontrol af de meddelte Oplysninger, ja, ofte en Forøgelse af disse for at Optagelse kan finde Sted, er Arbejdet forøget forholdsvis mere, end Stigningen i Antal angiver.

Fra mit Kontor er der i Aarets Løb udsendt ca. 8800 Postforsendelser mod ca. 6000 Aaret forud, og desuden er der udsendt X. Bind af den alm. Stambog, omfattende 1000 Hopper og 125 Hingste, medens XIII. Bind af Elite-Stambogen, der var betydelig mere omfangsrigt end sine Forgængere og ikke alene omfatter flere Individuer, men ogsaa Oversigter over 20 nye Hoppestammer, paa Grund af det forøgede Arbejde, der har paahvilet mig, blev noget forsinket under Trykningen, og først udkom i Marts 1939, selv om den betydeligste Del af Arbejdet var udført i 1938.

Desuden har jeg skrevet nogle Artikler til Tidsskrifter og andre